

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Ανασύσταση του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού και του Επιστημονικού Συμβουλίου, Συνταξιοδοτικές και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εξωτερικών - Αναδιαμόρφωση Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 3566/2007 «Κύρωση ως Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών»

Με το **άρθρο 1** αναφορικά με το Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού (Κ.Α.Σ.), αποκαθίστανται ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Επιστημονικού Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού (Ε.Κ.Α.Σ.), που ενώ είχαν θεσπιστεί και, με τροπολογίες, είχαν διατηρηθεί ως διατάξεις του αρχικού Οργανισμού του ΥΠ.ΕΞ., καταργήθηκαν δια του νόμου 3566/2007 (Α΄ 117).

Ειδικότερα:

Α) Το υφιστάμενο Επιστημονικό Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού (Ε.Κ.Α.Σ.) θεσπίστηκε αρχικά ως Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού (Κ.Α.Σ.) με τον οργανικό νόμο του Υπουργείου που υιοθετήθηκε και τέθηκε σε ισχύ το 1998. Στην αρχική μορφή και λειτουργία του, διαπιστώθηκε η έλλειψη του επιστημονικού προσωπικού εκείνου που θα αναλάμβανε μια πιο ουσιαστική - πέρα από την διοικητική, ως αυτοτελούς υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών - διεκπεραίωση των εργασιών του Κέντρου. Αυτή η διαπίστωση αφορούσε αφενός μεν στην εκπόνηση των εισηγήσεων σχεδιασμού και στρατηγικής, που συνεπάγεται έναν συνδυασμό ερευνητικών προσόντων, δεξιότητας, στρατηγικού σχεδιασμού, καθώς και συνακόλουθης εμπειρίας στη

διεθνή πολιτική και διπλωματία, αφετέρου δε στη σύνδεση της ερευνητικής υποδομής με την οικεία διπλωματική υπηρεσία και συνεισφορά στον τομέα των εισηγήσεων σχετικά με τους προσανατολισμούς της εξωτερικής πολιτικής της χώρας και της στρατηγικής υλοποίησής της.

Το έλλειμμα αυτό καλύφθηκε εν μέρει με την τροποποίηση του πρώτου Οργανισμού του 1998 με νέα διάταξη σε νόμο που υιοθετήθηκε το 2002, και εισήγαγε τύποις τη θέση του Επιστημονικού Διευθυντή, παράλληλα με την παρουσία ως επικεφαλής στο Κέντρο, διπλωματικού υπαλλήλου με πρεσβευτικό βαθμό για την συνολική επίβλεψη και διοίκηση του Κέντρου, χωρίς όμως τη στελέχωση με επιστημονικό προσωπικό για την εκπόνηση μελετών πολιτικής. Ελλείπει λοιπόν θεσμοποιημένης επιστημονικής ενίσχυσης το Κ.Α.Σ περιορίστηκε σε οριακό ρόλο αναθέσεων μελετών σε ερευνητικά κέντρα, οι οποίες κατά κανόνα, δεν ήταν δυνατόν λόγω μειωμένης χρηστικής αξίας να αξιοποιηθούν από την εν γένει διπλωματική υπηρεσία.

Μετά το 2007 με τον αναθεωρημένο νέο Οργανισμό του Υπουργείου Εξωτερικών αποδυναμώθηκε η θέση του Επιστημονικού Διευθυντή. Με την παράγραφο 44 του άρθρου 41 του ν. 3712/2008 προστέθηκε στο άρθρο 13 του ν. 3566/2007 η νέα παράγραφος 6 με την οποία επανασυστάθηκε στο Κέντρο η θέση του Επιστημονικού Διευθυντή, χωρίς ουσιαστικές, μείζονος σημασίας, αρμοδιότητες.

Συνάγεται εκ των ανωτέρω ότι το Κέντρο δεν μπόρεσε να λειτουργήσει σύμφωνα με τον αρχικό σκοπό θέσπισής του ως ερευνητικό - μελετητικό όργανο, ως δεξαμενή σκέψης, μελετών και αναλύσεων, εισαγωγής νέων απόψεων και παρακολούθησης των νέων αντιλήψεων και τάσεων της διεθνούς πολιτικής. Προς την κατεύθυνση λοιπόν αυτή προβλέπεται αριθμός επιστημονικών συνεργατών υψηλής ειδίκευσης. Ο προβλεπόμενος Προϊστάμενος του Κέντρου θα είναι υψηλόβαθμο υπηρεσιακό στέλεχος με ανάλογα ακαδημαϊκά προσόντα και εμπειρία ώστε να είναι δυνατή η συμμετοχή του ως εκπροσώπου της διπλωματικής υπηρεσίας με την οποία διατηρεί τη σχέση και τη λειτουργική διασύνδεση με το Κ.Α.Σ. Ο Επιστημονικός Διευθυντής έχει ως αρμοδιότητα την εκπόνηση και κατάρτιση μελετών και επεξεργασία των εισηγήσεων προσανατολισμού της εξωτερικής πολιτικής της χώρας.

Ο σχεδιασμός της εξωτερικής πολιτικής αποτελεί υψηλή επιδίωξη της παρούσας πολιτικής ηγεσίας και της κυβέρνησης στο πλαίσιο της αποστολής της. Η χώρα χρειάζεται διαρκώς να έχει σαφείς προσανατολισμούς και να είναι ενταγμένη στη μεγάλη εικόνα που συνθέτει την σύγχρονη διεθνή πολιτική, καθώς και να έχει θέσεις στα μεγάλα διεθνή προβλήματα, πέραν εκείνων που συνεπάγεται η συμμετοχή της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς ή παραδοσιακές συμμαχίες ή την αντιμετώπιση μόνον δισταμένων ζητημάτων με γειτονικές χώρες. Για την υλοποίηση μιας ενεργητικής εξωτερικής πολιτικής απαιτείται μια εκ βάθρων συζήτηση, αναζήτηση και μελέτη, καθώς και ανταλλαγή απόψεων και άντληση ιδεών από πλείονα πρόσωπα που ενδιατρέφουν στα μεγάλα ζητήματα και πτυχές της εξωτερικής πολιτικής. Το Κ.Α.Σ. δεν θα παραμείνει αποστεωμένο χωρίς τη δύναμη των εισροών απόψεων που η χώρα μας διαθέτει μέσα από την αξιοποίηση του υπάρχοντος, πλούσιου επιστημονικού και ερευνητικού της δυναμικού.

Το σύνολο σχεδόν των ανεπτυγμένων χωρών διαθέτει Κ.Α.Σ., το οποίο ανατροφοδοτεί το αντίστοιχο Υπουργείο Εξωτερικών με μελέτες και εμπειριστάωμένες εισηγήσεις οι οποίες θέτουν προσανατολισμούς φέρνοντας έτσι σε επαφή την ακαδημαϊκή κοινότητα με τη διπλωματική υπηρεσία και καθιστώντας τη αρωγό στη διαμόρφωση εξωτερικής πολιτικής. Τα μεγάλα προβλήματα ή οι νέες ιδέες και προσανατολισμοί είναι αντικείμενο πρώτης αντιμετώπισης σε ερευνητικό πεδίο, πράγμα που συνάδει με το έργο πανεπιστημιακών ερευνητών που μπορούν να αποφέρουν καρπούς με την ανάλογη και υπεύθυνη αξιοποίηση τους. Η χώρα έχει ανάγκη σχεδιασμού και ενίσχυσης του θεσμού αυτού.

Β) Θεωρείται σκόπιμη η επαναφορά της διάταξης περί λελογισμένων αποσπάσεων στελεχών από άλλους φορείς του δημοσίου ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου για την κάλυψη αναγκών του Κ.Α.Σ. Η απόσπαση θα διαρκεί ανάλογα με την ανάγκη, χρονικά καθοριζόμενου του διαστήματος έως τρία έτη και θα αφορά μόνο σε εκείνα τα στελέχη του ευρύτερου δημόσιου τομέα με ισοδύναμα και συμπληρωματικά προσόντα προς τις ανάγκες του Κέντρου.

Με το **άρθρο 2** προστίθεται στο Κεφάλαιο Β' Συλλογικά Όργανα του ν. 3566/2007 άρθρο με τίτλο «Επιστημονικό Συμβούλιο». Με το εν λόγω άρθρο ανασυστήνεται το Επιστημονικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτείται από καθηγητές πανεπιστημίου με ειδίκευση στο διεθνές δίκαιο ή ευρωπαϊκό ή δημόσιο δίκαιο και τον Επιστημονικό Διευθυντή του Κ.Α.Σ.. Στις εργασίες του Επιστημονικού Συμβουλίου συμμετέχει ως εισηγητής και ο Προϊστάμενος της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας (Ε.Ν.Υ.) ή Τμήματος της. Τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου, που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα επτά, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών με τριετή θητεία δυνάμει να ανανεωθεί άπαξ. Η Ε.Ν.Υ παρέχει την αναγκαία πληροφόρηση δια του Προϊσταμένου της ή του Προϊσταμένου έκαστου εκ των Τμημάτων της αναλόγως του συζητούμενου ανά περίπτωση της ημερήσιας διάταξης θέματος και συμμετέχει στις συζητήσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου με εισηγητικό ρόλο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο αποτελεί γνωμοδοτικό όργανο για νομικά θέματα μείζονος σημασίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμοδιότητες ορίζονται στην παροχή γνωμοδοτήσεων ή στην προετοιμασία της επιχειρηματολογίας ή στη στρατηγική αντιμετώπισης επί νομικών θεμάτων μείζονος σημασίας που ζητείται από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εξωτερικών. Τα μέλη στο έργο τους επικουρούνται από δύο εισηγητές κατόχους διδακτορικού διπλώματος ή και καθηγητές πανεπιστημίου στις ως άνω αντίστοιχες ειδικεύσεις με εκείνες των μελών, και συμμετέχουν χωρίς ψήφο στις συνεδριάσεις. Οι Διευθύνσεις και Υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της Ε.Ν.Υ, θα ενημερώνουν σε τακτική βάση το Επιστημονικό Συμβούλιο επί των ουσιαστικών θεμάτων της αρμοδιότητας του.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο υποστηρίζεται διοικητικά από το Κ.Α.Σ. Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατό, εκτός της γραμματειακής υποστήριξης, όπου παρίσταται ανάγκη, το Κ.Α.Σ. να συνάπτει με φυσικά ή νομικά πρόσωπα συμβάσεις έργου ορισμένου χρόνου για την ανάθεση συγκεκριμένων νομικών μελετών ή γνωμοδοτήσεων που μπορεί να ζητά το Επιστημονικό Συμβούλιο για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων του. Δίνεται ομοίως η δυνατότητα με την παρούσα διάταξη να προβεί ο Υπουργός Εξωτερικών σε αναγκαίες

οργανωτικές εσωτερικές ρυθμίσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του.

Η ανάγκη θέσπισης του το 1996, υλοποιήθηκε ως απαραίτητος θεσμός με την υιοθέτηση του πρώτου κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών το 1998. Σκοπός ήταν να συμπληρωθούν τα όποια κενά υπήρχαν σε ζητήματα γνωμοδοτήσεων, ιδρύοντας ένα θεσμοποιημένο μόνιμο όργανο ενταγμένο στην οργάνωση και λειτουργία του Υπουργείου και αποτελούμενο από εξειδικευμένους νομικούς ιδιαίτερου κύρους με κύριο έργο την εκπόνηση γνωμοδοτήσεων που ζητά η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εξωτερικών. Να συμμετέχει στην κατάστρωση νομικής επιχειρηματολογίας και της συνολικής στρατηγικής νομικής αντιμετώπισης θεμάτων μείζονος σημασίας ανάμεσα στα οποία είναι και οι προσφυγές ενώπιον διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων. Πρόκειται για έναν καινοτόμο θεσμό. Τα ερωτήματα που αναδεικνύονται στη διαμόρφωση εξωτερικής πολιτικής είναι πολλά και πολύπτυχα και για την παροχή εμπειριστατωμένων ερευνητικά γνώμων το Υπουργείο Εξωτερικών πρέπει να έχει μια σταθερή, μόνιμη αλλά και γόνιμη συνεργασία. Το Επιστημονικό Συμβούλιο όχι μόνο θα παρέχει έγκυρες γνωμοδοτήσεις για τα μείζονα νομικά θέματα και την κατάστρωση νομικής στρατηγικής αλλά παράλληλα θα εξασφαλίζει και τη συνεργασία με ομολόγους του της αλλοδαπής.

Επιστημονικό Συμβούλιο έχει θεσπιστεί και λειτουργεί επιτυχώς σε μία σειρά από κράτη. Συστήνοντας εκ νέου Επιστημονικό Συμβούλιο αποκαθίσταται η προσφορά των πραγματικών υπηρεσιών της ακαδημαϊκής νομικής κοινότητας. Η αποστολή του οργάνου αυτού δεν επικαλύπτεται από τις άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου. Όπως αποδείχτηκε και στην πράξη με την εμπειρία της προηγούμενης πολυετούς λειτουργίας του, οι αρμοδιότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου δεν αλληλεπικαλύφθηκαν ούτε συγκρούστηκαν με αυτές της Ε.Ν.Υ. Η συνεργασία υπήρξε άριστη και συμπληρωματική. Με βάση και την πρόσφατη εμπειρία από προσφυγές που χειρίστηκε η χώρα ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, η καταφυγή σε νομικούς διεθνολόγους με σταθερή παρουσία και πραγματογνωμοσύνη αλλά και με όλες τις διασαφηνίσεις που αναφέρθηκαν, θεωρείται ως απαραίτητη. Υπό τις παρούσες συνθήκες, και για τον λόγο αυτό προωθείται η επανασύστασή του

αξιοποιώντας επ' ωφελεία του Υπουργείου Εξωτερικών το ερευνητικό δυναμικό.

Με το **άρθρο 3** ιδρύεται Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 14 και 15 του ν. 4048/2012, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εξωτερικών. Επίσης, ορίζονται οι αρμοδιότητες, η στελέχωση και η λειτουργία αυτού, λαμβανομένης και σχετικής μέριμνας για την κάλυψη και άλλων διαπιστωμένων αναγκών νομικής υποστήριξης του Υπουργείου. Προβλέπεται η στελέχωση με τέσσερεις (4) νομικούς συμβούλους (άρθρο 43 παρ. 2 εδ. β' ν. 4194/2013) με ειδίκευση στο Δημόσιο Δίκαιο, θέσεις οι οποίες συνιστώνται με την παρούσα διάταξη του υποβαλλόμενου σχεδίου νόμου.

Με το **άρθρο 4** θεσμοθετείται η ενίσχυση της διαφάνειας στο ζήτημα της εκτέλεσης δαπανών για απόρρητους εθνικούς σκοπούς. Η παρούσα διάταξη αφορά στο ζήτημα της εκτέλεσης δαπανών για απόρρητους εθνικούς σκοπούς (άρθρο 39 του ν. 3566/2007) για ποσά δαπανών που υπερβαίνουν τις 20.000 ευρώ. Ως τέτοιες δαπάνες, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 164 του ιδίου νόμου, θεωρούνται αυτές που αποβλέπουν σε εξυπηρέτηση, αμέσως ή εμμέσως, της εξωτερικής πολιτικής του Κράτους και δεν μπορούν να γίνουν γνωστές χωρίς ζημία των συμφερόντων της χώρας. Για τη διασφάλιση της διαφάνειας, προτείνεται τα παραστατικά των απορρήτων δαπανών του Υπουργείου Εξωτερικών που υπερβαίνουν το ποσό των 20.000 ευρώ καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που κατέχει η Επιτροπή Ειδικών Δαπανών ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία του Υπουργείου, να διαβιβάζονται με συνοδευτική έκθεση μέσω του Υπουργού Εξωτερικών προς τη Βουλή και πιο συγκεκριμένα προς πενταμελή Επιτροπή, η οποία συγκροτείται από τον Πρόεδρο της Διαρκούς Επιτροπής Εξωτερικών και Άμυνας, προκειμένου η Βουλή να ενημερωθεί αποκλειστικά αυθημερόν περί της διάθεσης των δαπανών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 164 του Ν. 3566/2007. Για την διασφάλιση του απορρήτου των ανωτέρω εγγράφων και στοιχείων προβλέπεται ρητή απαγόρευση αναφορικά με την με οποιονδήποτε

τρόπο αναπαραγωγή, διατήρηση ή δημοσιοποίησή τους. Μετά την ολοκλήρωση της ενημέρωσης της Βουλής, ο σχετικός φάκελος επιστρέφεται στο Υπουργείο Εξωτερικών, όπου ο αρμόδιος Υπηρεσιακός Γενικός Γραμματέας ή ο Αναπληρωτής Υπηρεσιακός Γενικός Γραμματέας βεβαιώνει την ορθή διάθεση του ποσού και τηρούνται οι διατάξεις περί καταστροφής των παραστατικών εγγράφων ή κάθε άλλου υλικού που συνδέεται με την εκτέλεση της δαπάνης.

Με το **άρθρο 5** επαναφέρεται το όριο ηλικίας των 70 ετών για την αποχώρηση από την υπηρεσία των προϊσταμένων των άμισθων προξενικών αρχών, που αλυσιτελώς είχε καταργηθεί με περιπτ. Γ΄ του αρ. 48 του ν. 3712/2008, λόγω των κατά καιρούς προβλημάτων συνεργασίας που παρουσιάζονται με άμισθους προξένους που έχουν κατά πολύ υπερβεί το ως άνω όριο ηλικίας και προστίθεται διάταξη, σύμφωνα με την οποία υποχρεούνται να υποβάλλουν στο Υπουργείο Εξωτερικών ετησίως πιστοποιητικό υγείας από το 67 έτος και εντεύθεν.

Με το **άρθρο 6** επεκτείνεται και για τους υπαλλήλους του ΥΠ.ΕΞ. η νομική συνδρομή και εκπροσώπηση υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ανεξάρτητων Αρχών από λειτουργούς του Ν.Σ.Κ., που ούτως ή άλλως ισχύει για ποινικές υποθέσεις βάσει των διατάξεων της παρ. 5α του αρ. 24 του ν. 4002/2011, και για τις αστικές υποθέσεις, δεδομένου ότι έχουν παρατηρηθεί επανειλημμένως περιστατικά όπου υπάλληλοι του ΥΠ.ΕΞ. καθίστανται ακούσια και απρόκλητα υποκείμενα δικαστικών διενέξεων τόσο ποινικών όσο και αστικών λόγω της εκτέλεσης του ανατεθειμένου σε αυτούς υπηρεσιακού καθήκοντος, όπως π.χ η διενέργεια Ε.Δ.Ε. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ανάλογη διάταξη υφίστατο και στο παρελθόν, η παρ. 4 του αρ. 16 του ν. 2949/2001, η οποία παρότι δεν έχει καταργηθεί ρητώς, ερμηνεύεται εντούτοις ως καταργηθείσα δυνάμει της παρ. 7 του αρ. 24 του ν. 3200/2003, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 14 του αρ. 13 του ν. 3790/2009.

Με το **άρθρο 7** προβλέπεται η διατήρηση του βαθμού Εμπειρογνώμονος Πρεσβευτή Συμβούλου Α΄ επί τιμή στους αποχωρούντες Εμπειρογνώμονες. Με την παρούσα τροποποιητική διάταξη επί του οργανικού νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών (ν.3566/2007) αποκαθίσταται η αναγκαία ισότητα σε σχέση με τους άλλους Κλάδους της διπλωματικής υπηρεσίας. Η πρόβλεψη απονομής του τίτλου του επιτίμου, όπως ισχύει, αφορά σε αποχωρούντα στελέχη δύο Κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών, ειδικότερα στα αποχωρούντα με πρεσβευτικό βαθμό στελέχη εκ του Κλάδου των διπλωματικών υπαλλήλων, και στα αποχωρούντα στελέχη με βαθμό Ειδικού Νομικού Συμβούλου και Νομικού Συμβούλου Α΄ εκ του Κλάδου του Επιστημονικού Προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας. Η επέκταση μια τέτοιας διάταξης απονομής του βαθμού επί τιμή και σε αποχωρούντες υπαλλήλους του Κλάδου των Εμπειρογνώμωνων στοχεύει στην άρση της υπάρχουσας ανισότητας και κρίνεται ως καταρχήν δικαιολογημένη, πρωτίστως για την αναγκαία ισότιμη μεταχείριση μεταξύ των στελεχών των Κλάδων του Υπουργείου. Για την ακριβοδίκαιη μεταχείριση, η επέκταση αυτή δεν είναι δυνατόν να μεταφερθεί αυτούσια, καθόσον είναι αναγκαία μια προσαρμογή, τηρουμένων των ιδιαιτεροτήτων. Σύμφωνα με τις ισχύουσες οικείες διατάξεις, η απονομή του τίτλου του επιτίμου αφορά σε αποχωρούντες Πρέσβεις, Πληρεξούσιους Υπουργούς Α΄ και Β΄, από τον Κλάδο των Διπλωματικών Υπαλλήλων (άρθρο 99 του ν.3566/2007), καθώς και Ειδικούς Νομικούς Συμβούλους και Νομικούς Συμβούλους Α΄ από τον Κλάδο Επιστημονικού Προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας (παράγραφος 12 άρθρου 101 του ν.3566/2007), και αφορά ειδικότερα εκείνους οι οποίοι κατά την αποχώρησή τους έχουν εξαντλήσει ευδόκιμη τριακονταετή υπηρεσία. Δεδομένο και κριτήριο και των δύο αυτών περιπτώσεων της διάταξης είναι το προβλεπόμενο όριο ηλικίας εισαγωγής στελεχών στους Κλάδους αυτούς που σε μέγιστο βαθμό διευκολύνει την εξάντληση τριακονταετούς πραγματικής υπηρεσίας τους κατά την αποχώρηση. Για την επέκταση της ρύθμισης και στον Κλάδο των Εμπειρογνώμωνων πρέπει να ληφθεί υπόψη ένα κρίσιμο δεδομένο που υπαγορεύει και τον κύριο λόγο προσαρμογής. Όσον αφορά στους Εμπειρογνώμονες το ηλικιακό όριο εισαγωγής στον Κλάδο εκτείνεται κατά μια, κατά μέσο όρο, δεκαετία, με ανώτατο όριο την δεκαπενταετία σε

σχέση με τους δύο άλλους κλάδους, δεδομένου ότι για τη στελέχωση με Εμπειρογνώμονες το Υπουργείο Εξωτερικών αναζητά στελέχη με πλείονα και ενισχυμένα ακαδημαϊκά προσόντα, καθώς και εμπειρία, ενώ παράλληλα στηρίζεται στην αρχή της επαγγελματικής καριέρας και το υπαλληλικό βαθμολόγιο που στηρίζονται και οι υπόλοιποι κλάδοι. Με βάση το σύνθετο αυτό κριτήριο η εξίσωση των Εμπειρογνομώνων με τους άλλους δύο προμνημονευθέντες Κλάδους συνεπάγεται μια προσαρμογή σε πραγματικά δεδομένα που καθορίζουν ως προϋποθέσεις τα βασικά στοιχεία που είναι:

α) η εξέλιξη στον ανώτατο βαθμό της υπαλληλικής ιεραρχίας του Κλάδου, μάλιστα με τον περιορισμό μόνον όσον αφορά σε καταληκτικού βαθμού Εμπειρογνώμονα Πρεσβευτή Συμβούλου Α' στελέχη και

β) η προσαρμογή στους όρους της αποχώρησης χωρίς την εξάντληση μιας υπηρεσίας στον Κλάδο επί τριακονταετία, για τους λόγους που παραθέσαμε παραπάνω. Για την πλήρη αποκατάσταση, λόγω του ότι η διάταξη εισάγεται επί του παρόντος, κρίνεται αναγκαία, για λόγους ισότιμης μεταχείρισης, η επέκταση της απονομής αυτής του τίτλου του επί τιμή και σε όσες/ους έχουν ήδη αποχωρήσει από την υπηρεσία.

Συνεπώς η πρόταση με την παρούσα προσθήκη – τροποποίηση στον ν.3566/2007 (ΦΕΚ Α' 117) συνιστά επέκταση της απονομής του τίτλου του Επιτίμου σε όσους από τους αποχωρούντες ή τους έχοντες αποχωρήσει εκ του Κλάδου των Εμπειρογνομώνων υπαλλήλους έχουν ή είχαν αντίστοιχα εξελιχθεί στον βαθμό του Εμπειρογνώμονα Πρεσβευτή Σύμβουλο Α' κατά την στιγμή της καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρησής τους.

Με το **άρθρο 8** προβλέπεται ότι, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, συνεπεία πολιτικών, πολεμικών ή άλλων γεγονότων ως και θεομηνιών, κατά τη κρίση του Υπουργού Εξωτερικών, δύναται να μεταφέρεται στην Ελλάδα μέρος ή ολόκληρη η οικοσκευή του υπαλλήλου ανεξάρτητα από το χρόνο μετάθεσης του. Σε έκτακτες περιπτώσεις, έχει παρατηρηθεί ότι ο χρόνος μεταφοράς της οικοσκευής δεν δύναται να είναι ίδιος με το χρόνο μετάθεσης του υπαλλήλου, αφού οι επιτόπιες συνθήκες δεν το επιτρέπουν λόγω ενδεχόμενων δυσλειτουργιών ή ακόμη και κατάλυσης των μεταφορικών δικτύων. Επιπρόσθετα, πολλές φορές, οι υπάλληλοι καλούνται να διατηρήσουν ενεργές

τις Αρχές εξωτερικού ακόμη κι αν η χώρα στην οποία υπηρετούν ευρίσκεται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Ως εκ τούτου, με τη προτεινόμενη ρύθμιση διατηρείται η δυνατότητα, σε έκτακτες περιπτώσεις και εφόσον οι υπηρεσιακές ανάγκες το επιβάλουν, ο χρόνος μετάθεσης του υπαλλήλου να διαφέρει από το χρόνο μεταφοράς μέρους ή ολόκληρης της οικοσκευής του. Στις επόμενες παραγράφους του αυτού άρθρου προβλέπεται ότι για τους λιμένες χωρών δυσμενών συνθηκών διαβίωσης, όπως αυτοί απαριθμούνται στην προτεινόμενη διάταξη, παρατηρούνται κατά κανόνα μεγάλες καθυστερήσεις και σοβαρές δυσλειτουργίες συνεπεία άλλοτε δυσλειτουργιών της δημόσιας διοίκησης και άλλοτε αυξημένων ελέγχων λόγω κανονισμών ασφαλείας, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση της απόδοσης της οικοσκευής στον δικαιούχο και την επιβολή αυξημένων ποσών για σταλίες και αποθήκευτρα λιμένος. Στις ίδιες χώρες λόγω μεγάλης χιλιομετρικής απόστασης και λόγω κρατικών μονοπωλιακών μεταφορικών εταιριών παρατηρήθηκε αυξημένο κόστος της μεταφοράς της οικοσκευής για τους άγαμους σε σχέση με το ποσό που δικαιούνται σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο. Για την αντιμετώπιση του αυξημένου κόστους το ποσοστό επί των εξόδων πρώτης εγκατάστασης προσαυξάνεται κατά 5% (από 60% ανέρχεται σε 65%) για τους άγαμους που υπηρετούν στις χώρες αυτές. Από την προσαύξηση αυτή εξαιρούνται οι επικεφαλής των αρχών εξωτερικού καθώς το ποσοστό υπολογισμού των εξόδων της οικοσκευής είναι υψηλότερο σε σχέση με τους χαμηλόβαθμους. Για τους προαναφερόμενους λόγους προτείνεται επίσης προσαύξηση ποσοστού ένα (1%) επί των συνολικών εξόδων μεταφοράς για την κάλυψη ασφαλιστρών κινδύνου.

Με το **άρθρο 9** θεσπίζεται διάταξη προκειμένου να αποκατασταθεί ένα σημαντικό ζήτημα που αφορά στην εφαρμογή της Οδηγίας 2000/78/EK για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία. Σύμφωνα με τις επιταγές της ως άνω Οδηγίας, επιβάλλεται στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης η απάλειψη διατάξεων, που διαφοροποιούν την πρόσβαση στην απασχόληση, χωρίς να συντρέχουν θεμιτοί στόχοι στον τομέα της απασχόλησης. Επίσης και σε επίπεδο εθνικού δικαίου, οι διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων,

ειδικών αναγκών, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού απαγορεύονται από το ισχύον Σύνταγμα (άρθρα 2 παράγραφος 1, 5 παράγραφος 2, 13, 21) το οποίο άλλωστε στο άρθρο 4 περιλαμβάνει την αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου. Εξάλλου, οι ως άνω απαγορεύσεις αναφέρονται τόσο στις δημόσιες όσο και στις ιδιωτικές έννομες σχέσεις (άρθρο 25 παράγραφος 1 του Συντάγματος).

Άλλωστε, η ισότητα ενώπιον του νόμου και η προστασία όλων των ατόμων έναντι αθέμιτων διακρίσεων αποτελεί δικαίωμα που αναγνωρίζεται τόσο από την Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα Σύμφωνα των Ηνωμένων Εθνών για τα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, όσο και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Προκειμένου λοιπόν το Υπουργείο Εξωτερικών να εναρμονιστεί με το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο, τροποποιούνται τα σχετικά άρθρα του Οργανισμού του (ν. 3566/2007) και καταργείται το ανώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης για τους υπαλλήλους όλων των κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών.

Επίσης, προβλέπεται όσον αφορά στους υπαλλήλους του διπλωματικού κλάδου, που δεν έχουν συμπληρώσει 35ετή πραγματική υπηρεσία κατά το 65ο έτος της ηλικίας τους, η εναρμόνιση της ελληνικής έννομης τάξης με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2000/78 κατόπιν σχετικής υποδείξεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την έκδοση εκ μέρους της αιτιολογημένης γνώμης σε βάρος της Ελλάδος, αλλά και ανάλογων συστάσεων του Συνηγόρου του Πολίτη.

Τέλος, από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, οι υπαλλήλοι των Κλάδων ΠΕ και ΤΕ Διοικητικού, Διοικητικών Γραμματέων, Επικοινωνιών και Πληροφορικής και Επιμελητών του ΥΠ. ΕΞ, οι οποίοι τελούν υπό το ειδικό καθεστώς των ρυθμίσεων των Οργανισμού του ΥΠ.ΕΞ, απολύονται αυτοδικαίως με τη συμπλήρωση του εξηκοστού εβδόμου (67) έτους της ηλικίας τους.

Με το **άρθρο 10** αίρεται η διαφαινόμενη αντίφαση ανάμεσα στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 3566/2007, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 41 του ν.3712/2008 (ΦΕΚ

Α' 225) και στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 3566/2007.

Για προφανείς λοιπόν λόγους ισότητας μεταξύ των υπαλλήλων του ευρύτερου δημοσίου τομέα και ιδίως για λόγους υπαγορευόμενους από την ανάγκη διατήρησης της οικογενειακής ενότητας για υπαλλήλους που υπηρετούν στο Υπουργείο Εξωτερικών, το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 3566/2007 πρέπει να καταργηθεί ρητά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

I. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Το «Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών» (Ινστιτούτο), συστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1766/1951 «Περί συστάσεως εν Βενετία Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών» (Α' 114) και αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ) που έχει έδρα τη Βενετία της Ιταλίας.

Με το β. δ. 720/1966 «Περί Οργανισμού του εν Βενετία Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών» (Α' 174) κυρώθηκε και τέθηκε σε ισχύ ο Οργανισμός του Ινστιτούτου στον οποίο ρυθμίζονται λεπτομερώς όλα τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του.

Κατά την άνω του μισού αιώνα λειτουργία του Ινστιτούτου παρουσιάστηκαν και καταγράφηκαν δυσλειτουργίες αναφορικά με τις αρμοδιότητες των οργάνων, την άσκηση της προβλεπόμενης εποπτείας, την εξωστρέφεια των δράσεων, καθώς και με την εν γένει διοικητική δομή του Ινστιτούτου.

Με σκοπό την εξάλειψη των ανωτέρω δυσλειτουργιών, οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό της διοικητικής δομής και δράσης του Ινστιτούτου μέσω της επικαιροποίησης του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας του, στη δημιουργία διακριτών και εξειδικευμένων διοικητικών δομών με καθορισμένες αρμοδιότητες, στην

ενίσχυση της διαφάνειας και της αμεροληψίας στη διοίκηση και τον έλεγχο του Ινστιτούτου μέσω της αναβάθμισης του ρόλου της διαχειριστικής Επιτροπής και την υποχρεωτική υποβολή στο ΥΠ.ΕΞ. ετήσιας απογραφής των οικονομικών στοιχείων, στη διεύρυνση των δράσεων, την εξωστρέφεια και τη διασύνδεση του Ινστιτούτου, στην ανάπτυξη της πολιτιστικής διπλωματίας, στη σύννομη και νομικά ελεγχόμενη δράση των οργάνων του, καθώς και στην εξειδικευμένη και ορθολογική διαχείριση της περιουσίας του Ινστιτούτου και την αύξηση των εσόδων του. Επίσης, για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των δράσεων του Ινστιτούτου, η εποπτεία του υπάγεται απευθείας στο Υπουργείο Εξωτερικών, αντιμετωπίζοντας με αυτόν τον τρόπο τα φαινόμενα των συναρμοδιοτήτων που δυσχεραίνουν το έργο των διοικητικών φορέων. Τέλος, αναβαθμίζεται ο ρόλος του Επιστημονικού Διευθυντή με την τοποθέτηση στη θέση αυτή προσώπου με υψηλού επιπέδου επιστημονικό έργο.

Για τη σύνταξη του παρόντος σχεδίου νόμου, λήφθηκε υπ' όψιν το γενικό συνταγματικό και νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των Ν.Π.Δ.Δ, η ισχύουσα νομοθεσία που διέπει το Ινστιτούτο, οι απόψεις των αρμόδιων Διευθύνσεων και Πρεσβευτικών Αρχών του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και η από 23.01.2014 «Τελική Έκθεση Αξιολόγησης και Σενάριο Μεταρρύθμισης» του πλαισίου λειτουργία του Ινστιτούτου που συντάχθηκε από τη μη αμειβόμενη Επιτροπή Αξιολόγησης Εποπτευόμενων Φορέων από το ΥΠ.ΕΞ. που συστάθηκε με την υπ' αριθ. Π46-40065/27.08.2013 απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών.

II. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ειδικότερα, στο παρόν σχέδιο νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

Με το **άρθρο 11** καθορίζεται η νομική μορφή, η έδρα, ο σκοπός και η εποπτεία του Ινστιτούτου που πλέον θα ασκείται από το Υπουργείο Εξωτερικών.

Οι κύριοι σκοποί του Ινστιτούτου διευρύνονται πέραν της προαγωγής των βυζαντινών και μεταβυζαντινών σπουδών και στην προαγωγή φιλολογικών, ιστορικών και ευρύτερων θεμάτων του ελληνικού πολιτισμού, της ελληνικής

πολιτιστικής και εκπαιδευτικής διπλωματίας, καθώς και στην παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τη διαχείριση του αναλογικού και ψηφιακού αρχειακού υλικού που διαθέτει, την διασύνδεση με αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά και διεθνή Ιδρύματα, την έκθεση και αξιοποίηση των μουσειακών αποθεμάτων ή άλλων κειμηλίων και λοιπές εκδοτικές δραστηριότητες.

Με το **άρθρο 12** καθορίζεται η λειτουργία και η δομή της Εποπτικής Επιτροπής, η οποία από τριμελής (3) καθίσταται πλέον πενταμελής (5) με την προσθήκη δύο (2) προσώπου με εμπειρία στα θέματα που άπτονται του σκοπού του Ινστιτούτου. Επιπλέον, προβλέπονται ασυμβίβαστα για τη συμμετοχή προσώπων στην Εποπτική Επιτροπή και διευρύνονται οι αρμοδιότητες αυτής μέσω της δυνατότητας υποβολής προτάσεων και εισηγήσεων προς το Ινστιτούτο για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση του σκοπού του.

Στο **άρθρο 13** προβλέπονται τα όργανα διοίκησης του Ινστιτούτου τα οποία είναι ο Πρόεδρος και η Διαχειριστική Επιτροπή.

Στο **άρθρο 14** ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στον Πρόεδρο του Ινστιτούτου. Συγκεκριμένα, ρυθμίζονται τα προσόντα, η διαδικασία επιλογής, τα ασυμβίβαστα, η θητεία και οι απολαβές του Προέδρου. Ο Πρόεδρος αναλαμβάνει τη Γενική Διεύθυνση του Ινστιτούτου.

Στο **άρθρο 15** ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στη Διαχειριστική Επιτροπή. Η δομή της Διαχειριστικής Επιτροπής, η οποία είναι αρμόδια για την οικονομική διαχείριση του Ινστιτούτου, παραμένει ίδια με την υφιστάμενη με επιπλέον τη συμμετοχή, χωρίς δικαίωμα ψήφου, του οικονομικού διαχειριστή του Ινστιτούτου.

Στο **άρθρο 16** καθορίζονται οι οργανικές θέσεις και εξειδικεύονται τα θέματα που αφορούν στο προσωπικό του Ινστιτούτου. Συγκεκριμένα, προβλέπεται μια (1) θέση Επιστημονικού Διευθυντή, με σκοπό την αρμοδιότητα σε θέματα ακαδημαϊκής φύσης των δράσεων του Ινστιτούτου. Τέλος, στο παρόν άρθρο αποτυπώνονται για λόγους συστηματικότητας και οι υφιστάμενες θέσεις διοικητικού προσωπικού.

Με το **άρθρο 17** καθορίζεται ότι το Ινστιτούτο είναι αυτοχρηματοδοτούμενο και εξειδικεύονται οι πόροι αυτού με διεύρυνσή τους στο πεδίο των παροχών ή κονδυλίων από κρατικούς ή άλλους ημεδαπούς ή αλλοδαπούς δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς καθώς και από ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς και προγράμματα.

Στο **άρθρο 18** ρυθμίζονται τα θέματα κύρωσης και θέσης σε ισχύ με Προεδρικό Διάταγμα του Οργανισμού του Ινστιτούτου, ο οποίος εγκρίνεται από την Εποπτική Επιτροπή μετά από εισήγηση του Προέδρου. Επίσης, καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο του Οργανισμού σε θέματα που αφορούν στην εσωτερική οργάνωση και τη λειτουργία του Ινστιτούτου.

Στο **άρθρο 19** παρέχονται οι απαραίτητες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις προς τον Υπουργό Εξωτερικών και τους συναρμόδιους Υπουργούς για τη ρύθμιση των ειδικών και ειδικότερων θεμάτων εφαρμογής του παρόντος νόμου.

Στο **άρθρο 20** καθορίζεται το μεταβατικό στάδιο εφαρμογής του νέου νομοθετικού πλαισίου τόσο σε επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας του Ινστιτούτου, όσο και σε επίπεδο οργάνων διοίκησης.

Στο **άρθρο 21** προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Συνταξιοδοτικά θέματα Υπουργείου Εξωτερικών

Με το **άρθρο 22** θεσπίζεται ρύθμιση προκειμένου να υπάρξει ίση μεταχείριση και ως προς το συνταξιοδοτικό σκέλος υπαλλήλων που ήδη έχουν εξομοιωθεί μισθολογικά. Πράγματι, με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3620/2007 ενσωματώθηκε στο συντάξιμο μισθό των διπλωματικών υπαλλήλων η πάγια αποζημίωση της παρ. 6 του άρθρου 47 του ν. 3205/2003. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 3 ορίζεται ότι η ανωτέρω πάγια αποζημίωση ενσωματώνεται στο συντάξιμο μισθό και όσων υπαλλήλων του

Υπουργείου Εξωτερικών έχουν εξομοιωθεί μισθολογικά με τους διπλωματικούς υπαλλήλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Λοιπές διατάξεις

Με το **άρθρο 23** καταργείται το Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (Ε.Κ.Ε.Μ.) που ιδρύθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1791/1988 (Α΄ 141) ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου υπαγόμενο στο δημόσιο τομέα, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εξωτερικών. Το Ε.Κ.Ε.Μ. είναι ενταγμένο στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν είχε οριστεί Διοικητικό Συμβούλιο στον φορέα. Πιο συγκεκριμένα, στις 14.07.2012 έληξε η θητεία του Δ.Σ. που είχε οριστεί δυνάμει απόφασης ΥΦΥΠΕΞ με αριθμ. Π46B-18887/ΑΣ 9009/14.07.2008- (Υ.Ο.Δ.Δ 323/25.07.2008). Στη συνέχεια, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 2 του ν. 1791/1988, σύμφωνα με το οποίο μετά τη λήξη της θητείας του Δ.Σ. και ως το διορισμό νέου με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, μπορεί να διορίζεται ΔΣ για χρονική διάρκεια που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, το οποίο συγκροτείται από πέντε (5) μέλη, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Π46B-43948/15.10.2014 Υπουργική Απόφαση (Υ.Ο.Δ.Δ 660/24.10.2014) με την οποία ορίστηκε νέο πενταμελές Δ.Σ. με θητεία 6 μηνών (η θητεία του Δ.Σ. έληξε στις 14.04.2015 και εν συνεχεία η θητεία ανανεώθηκε με την υπουργική απόφαση με αριθμ. Π46B – 15798/17.04.2015 (Υ.Ο.Δ.Δ /391), η οποία με τη σειρά της έληξε στις 16.12.2015. Τέλος η θητεία του ανανεώθηκε για τρεις μήνες με την υπουργική απόφαση με αριθμ. Π46B – 50571/30.11.2015 (Υ.Ο.Δ.Δ /875) και έληξε στις 24.1.2016. Το διάστημα αυτό, το Ε.Κ.Ε.Μ. είχε κυρίως ανελαστικές ανάγκες (ενοίκιο, κοινόχρηστα, μισθοί υπαλλήλων και ΣΟΧ κ.λ.π.), ενώ, λόγω της δημοσιονομικής συγκυρίας και των περιορισμένων πόρων που διέθετε μέσω της δημόσιας επιχορήγησης, δεν διέθετε τους αναγκαίους πόρους για την επίτευξη του σκοπού του. Στο πλαίσιο της εξυγίανσης της δημόσιας διοίκησης και της περιστολής δαπανών κρίνεται σκόπιμη η κατάργηση του Ε.Κ.Ε.Μ., το οποίο είναι άλλωστε ανενεργό από το 2012. Σημειώνεται δε ότι οι οφειλές του ανέρχονται σήμερα στο ποσό των 280.000 € περίπου. Με αυτόν τον τρόπο

προκύπτει και σημαντική δημοσιονομική εξοικονόμηση μέσω π.χ. του περιορισμού των λειτουργικών δαπανών.

Με το άρθρο 24 επιλύεται το ζήτημα του ελέγχου και της οικονομικής εκκαθάρισης των έργων των Μ.Κ.Ο., τα οποία χρηματοδοτήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια από την Υ.Δ.Α.Σ. Το εν λόγω εγχείρημα αποτελεί μια ιδιαίτερως δύσκολη διαδικασία κυρίως λόγω:

- α) της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος από την προγραμματισθείσα υλοποίησή τους (σε μερικές περιπτώσεις και 10ετία),
- β) του ιδιαίτερου χαρακτήρα ορισμένων εξ αυτών, που καθιστά εξαιρετικά δυσχερή την πιστοποίηση της υλοποίησής τους,
- γ) της προγραμματισθείσας υλοποίησης ορισμένων εξ αυτών, σε δύσκολα προσπελάσιμες περιοχές ή σε μεγάλη χιλιομετρική απόσταση από την πλησιέστερη ελληνική Διπλωματική Αρχή,
- δ) της ασάφειας σε ορισμένες περιπτώσεις των κανόνων υλοποίησής τους και τέλος ε) της απροθυμίας ορισμένων εκ των Μ.Κ.Ο. να συνεργασθούν με την Υ.Δ.Α.Σ.

Η διαδικασία ελέγχου, με σκοπό την εκκαθάριση κάθε έργου, με βάση ασαφείς κανόνες και κριτήρια ελέγχου, θα οδηγούσε σε αδιέξοδο, καθώς τα αποτελέσματα αυτού ενδέχεται να οδηγούσαν σε μη ασφαλές και δίκαιο αποτέλεσμα, τόσο για τις Μ.Κ.Ο., όσο και για το Ελληνικό Δημόσιο.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η παρούσα νομοθετική ρύθμιση, που αποσκοπεί αφενός, στη διασφάλιση της ορθής και νόμιμης χρήσης του δημοσίου χρήματος και αφετέρου, στην οριστική εκκαθάριση μιας χρονίζουσας εκκρεμότητας κατά τρόπο αντικειμενικό και ενιαίο. Η ενδεδειγμένη μέθοδος για την ορθή και αποτελεσματική εκκαθάριση των έργων προϋποθέτει τον έλεγχο της τήρησης των νομίμων διατυπώσεων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας από την ανάθεση έως την παραλαβή του έργου.

Η προβλεπόμενη ρύθμιση δομείται σε δύο επιμέρους επίπεδα:

- A) Σε μια διάταξη τυπικού νόμου στην οποία εξειδικεύεται η αρμοδιότητα της Υ.Δ.Α.Σ. να προχωρήσει σε ελέγχους ολοκλήρωσης και εκκαθάρισης των έργων των Μ.Κ.Ο. και η υποχρέωση των δικαιούχων Μ.Κ.Ο. να υποβάλουν Έκθεση Ολοκλήρωσης Έργου (Ε.Ο.Ε.) με μετρήσιμα κριτήρια, προκειμένου

να αντιμετωπισθούν τα ανωτέρω προβλήματα.

Β) Στην παροχή σαφούς και ρητής εξουσιοδότησης για την έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης με την οποία θα ορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης και η ειδικότερη διαδικασία του ελέγχου ολοκλήρωσης πριν την έκδοση της Έκθεσης Ελέγχου Ολοκλήρωσης του έργου (Ε.Ε.Ο.).

Επίσης, κυρώνεται αναδρομικά ο «Ειδικός Οδηγός Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) και Άλλων Φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών» ο οποίος εκδόθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών τον Φεβρουάριο του 2001 σε εφαρμογή του άρθρου 12 παράγραφος 8 (πρώην 5) του Ν. 2731/1999, και ο οποίος από την έκδοσή του αποτέλεσε γενικό όρο των συμβάσεων της Υ.Δ.Α.Σ. με Μ.Κ.Ο.

Με **το άρθρο 25** επαναφέρεται στο Υπουργείο Εξωτερικών η παγιωμένη και λειτουργούσα επί δεκαετίας πρακτική της εποπτείας του χειρισμού κρίσιμης μάζας υποθέσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση διότι, σύμφωνα με τον Οργανισμό του ΥΠ.ΕΞ. τις υποθέσεις αυτές χειρίζεται μέχρι σήμερα η Ειδική Νομική Υπηρεσία, Τμήμα Δικαίου Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ν.Υ - Ε.Ε.), σε συνεργασία με το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους όταν αποφασίζει περί αυτού ο Υπουργός Εξωτερικών ως έχων εκ του Συντάγματος την εξωτερική και διεθνή εκπροσώπηση της Ελληνικής Δημοκρατίας. Επί της ουσίας πρόκειται για συναρμοδιότητα της Ε.Ν.Υ - Ε.Ε. με το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, η οποία επεκτείνεται και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ιδίως όσον αφορά τα ευαίσθητα θέματα εξωτερικής πολιτικής.

Στο πλαίσιο μάλιστα της ιδιόμορφης διαδικασίας της προδικαστικής παραπομπής εθνικών δικαστηρίων των κρατών μελών της Ε.Ε. στο Δικαστήριο Ε.Ε., το άρθρο 16 του ν.4110/2013 - με την πρόβλεψη αποκλειστικού χειρισμού - διασπά την ενότητα της εκπροσώπησης και ρυθμίζει κατά τρόπο απρόσφορο την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Ελληνικής Δημοκρατίας, διότι:

α) τα ερωτήματα αφορούν συχνά σε ζητήματα θεσμικής φύσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης οριζόντιου χαρακτήρα και ευρύτερης εξωτερικής πολιτικής, για τα οποία αποφασίζει ο Υπουργός Εξωτερικών και

β) ο διαχωρισμός της ύλης και των υποθέσεων κατά Υπουργεία, είναι συχνά ανέφικτος στην πράξη καθώς τα ερωτήματα αφορούν συναρμοδιότητες πολλών Υπουργείων. Αποσαφηνίζονται επίσης διαδικαστικά και πρακτικά θέματα των πληρεξουσίων δικηγόρων και της εκπροσώπησης της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Με το **άρθρο 26**, ενόψει της ανασύστασης με τον παρόντα νόμο του Επιστημονικού Συμβουλίου, καθώς και του Επιστημονικού Διευθυντή και των επιστημονικών συνεργατών του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού (Κ.Α.Σ), θεσπίζεται ρύθμιση προκειμένου οι καθηγητές Πανεπιστημίου, οι οποίοι θα ορίζονται στις ανωτέρω θέσεις και όργανα του Υπουργείου Εξωτερικών, να υπηρετούν παράλληλα και στα Ιδρύματα τους ως καθηγητές πλήρους απασχόλησης, δεδομένου ότι η λειτουργία τόσο του Επιστημονικού Συμβουλίου όσο και του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού (Κ.Α.Σ) με τη συνδρομή εγνωσμένου κύρους μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, είναι απαραίτητη για το Υπουργείο Εξωτερικών, ιδίως όσον αφορά το σχεδιασμό της εξωτερικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης και της κατάστρωσης νομικής στρατηγικής των ζητημάτων αυτών.

Στο **άρθρο 27**, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Αρχές του Εξωτερικού εισφέρουν στον κρατικό προϋπολογισμό ετησίως καθαρά έσοδα ύψους 30 εκ ευρώ, ότι προϋπολογισμός του Υπουργείου Εξωτερικών για το έτος 2016 μειώθηκε σε ποσοστό 13,5%, ήτοι σε ποσό 34 εκ. ευρώ στο σύνολό του και ότι πλέον το όριο των πιστώσεων δεν επαρκεί ούτε για την κάλυψη τακτικών δαπανών, προβλέπεται η μεταφορά ποσοστού 30% επί των εσόδων των προξενικών τελών και δικαιωμάτων σε συγκεκριμένους ΚΑΕ του Υπουργείου Εξωτερικών για την κάλυψη απρόβλεπτων και εκτάκτων αναγκών, ιδίως για έξοδα μεταθέσεων και μετακινήσεων, αμοιβές φυσικών και νομικών προσώπων καθώς και προμήθεια υλικοτεχνικών υποδομών για τις Αρχές Εξωτερικού του Υπουργείου. Η αύξηση πιστώσεων στους συγκεκριμένους κωδικούς θα υποστηρίξει αποτελεσματικά την επιτάχυνση έκδοσης θεώρησης εισόδων (visa), διαβατηρίων κλπ. για την τόνωση του τουρισμού στην Ελλάδα ενώ θα

αποτρέψει αιτήματα για πιστώσεις από το αποθεματικό του κρατικού προϋπολογισμού.

Στο άρθρο 28 ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.